Chương 9 THIẾT KẾ LỚP NGAY

- 1. ThS. Nguyễn Hữu Lợi
- 2. ThS. Nguyễn Văn Toàn
- 3. TS. Nguyễn Duy Khánh
- 4. TS. Nguyễn Tấn Trần Minh Khang

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

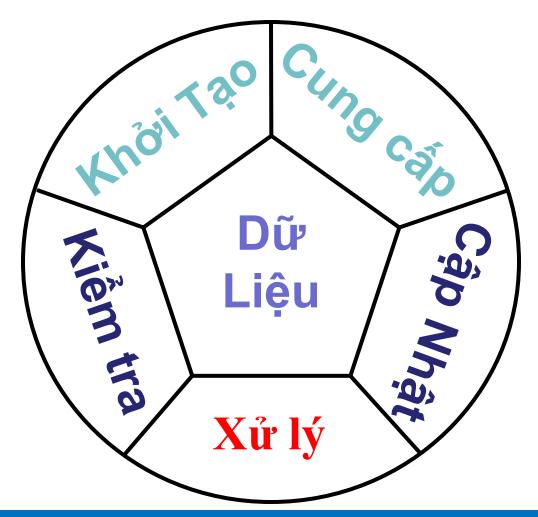
-Hãy thiết kế và xây dựng lớp CNgay trong toán học.

2. PHÂN LOẠI PHƯƠNG THỨC

- Các phương thức (method) của một lớp đối tượng (class) được chia thành 5 loại như sau:
 - + Nhóm các phương thức khởi tạo.
 - + Nhóm các phương thức cung cấp thông tin.
 - + Nhóm các phương thức cập nhật thông tin.
 - + Nhóm các phương thức kiểm tra.
 - + Nhóm các phương thức xử lý.

- Nhóm các phương thức khởi tạo
 - + Khởi tạo (init) thông tin cho đối tượng.
 - + Các phương thức thiết lập (constructors) thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.
 - + Toán tử nhập (operator >>) thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.
 - + Các loại phương thức khởi tạo.
 - Phương thức khởi tạo mặc định.
 - Phương thức khởi tạo dựa vào đối tượng khác cùng thuộc về lớp.
 - Phương thức khởi tạo khi biết đầy đủ thông tin.

- Nhóm các phương thức cung cấp thông tin
 - + Các phương thức cung cấp thông tin của một lớp đối tượng (class) giữ nhiệm vụ cung cấp các thông tin (attributes, properties, information, data) của những đối tượng (objects) thuộc về lớp cho thế giới bên ngoài.
 - + Toán tử xuất (operator <<) thuộc nhóm các phương thức cung cấp thông tin.
 - + Trong một lớp có bao nhiều thuộc tính (attributes, properties) thì sẽ có ít nhất bấy nhiều phương thức cung cấp thông tin.
 - + Thông thường các phương thức cung cấp thông tin bắt đầu bằng cụm từ get.

- Nhóm các phương thức cập nhật thông tin
 - + Các phương thức cập nhật thông tin của một lớp đối tượng (class) giữ nhiệm vụ cập nhật các thông tin (attributes, properties, information) của những đối tượng (objects) thuộc về lớp khi có sự thay đổi (sự hiệu chỉnh, sự biến động).
 - + Trong một lớp có bao nhiều thuộc tính (attributes, properties) thì sẽ có ít nhất bấy nhiều phương thức cập nhật thông tin.
 - + Thông thường các phương thức cập nhật thông tin bắt đầu bằng cụm từ set.

- Nhóm các phương thức kiểm tra
 - + Các phương thức kiểm tra của một lớp đối tượng (class) giữ nhiệm vụ kiểm tra (test, check) tính hợp lệ của những thông tin (attributes, properties, information) thuộc về các đối tượng, kiểm tra một tính chất nào đó của đối tượng.
 - + Các phương thức toán tử so sánh (relational operators, comparison operators) thuộc nhóm các phương thức kiểm tra.
 - + Thông thường các phương thức kiểm tra bắt đầu bằng cụm từ is.

- Nhóm các phương thức xử lý.
 - + Các phương thức xử lý của một lớp đối tượng (class) giữ nhiệm vụ thực hiện các xử lý, tính toán cho lớp đối tượng.
 - + Các toán tử số học (arithmetic operators), toán tử gán (operator =) thuộc nhóm các phương thức xử lý.
 - + Phương thức phá hủy (destructor) thuộc nhóm các phương thức xử lý.

3. THIẾT KẾ LỚP NGÀY

- Thiết kế các thuộc tính của lớp ngày.
- Lớp CNgay có ba thuộc tính là ngày (ng), tháng (th) và năm (nm) với kiểu dữ liệu là số nguyên (int).

 Thiết kế các phương thức cung cấp thông tin. 11.class CNgay 12.{ public: 13. // Nhóm phương thức cung cấp thông tin 14. 15. void Xuat(); 16. friend ostream& operator << (ostream&, CNgay&);</pre> 17. int getNgay(); 18. int getThang(); 19. int getNam(); 20.

21.};

Định nghĩa các phương thức cung cấp thông tin.

Định nghĩa các phương thức cung cấp thông tin.

```
    Cách 01.

11.int CNgay::GetNgay()
12.{
13.
      return ng;
14.}
- Cách 02.
11.int CNgay::getNgay()
12.{
13.
       return this->ng;
14.
```

Bên trong thân phương thức của một lớp đối tượng, this là một con trỏ đối tượng thuộc về lớp mà phương thức đó thuộc về, con trỏ đối tượng this giữ địa chỉ của đối tượng đang gọi thực hiện phương thức. Hơn nữa, *this chính là đối tượng đang gọi thực hiện phương thức.

Định nghĩa các phương thức cung cấp thông tin.

```
    Cách 01.

11.int CNgay::GetThang()
12.{
      return th;
14.}
- Cách 02.
11.int CNgay::getThang()
12.{
13. return this->th;
14.
```

Bên trong thân phương thức của một lớp đối tượng, this là một con trỏ đối tượng thuộc về lớp mà phương thức đó thuộc về, con trỏ đối tượng this giữ địa chỉ của đối tượng đang gọi thực hiện phương thức. Hơn nữa, *this chính là đối tượng đang gọi thực hiện phương thức.

Định nghĩa các phương thức cung cấp thông tin.

```
    Cách 01.

11.int CNgay::GetNam()
12.{
      return nm;
- Cách 02.
11.int CNgay::getNam()
12.{
13. return this->nm;
14.
```

Bên trong thân phương thức của một lớp đối tượng, this là một con trỏ đối tượng thuộc về lớp mà phương thức đó thuộc về, con trỏ đối tượng this giữ địa chỉ của đối tượng đang gọi thực hiện phương thức. Hơn nữa, *this chính là đối tượng đang gọi thực hiện phương thức.


```
    Thiết kế các phương thức cập nhật thông tin.

11.class CNgay
12.{
13.
        public:
             // Nhóm phương thức cập nhật thông tin
14.
15.
             CNgay& operator =(const CNgay&);
16.
             void setNgay(int);
17.
             void setThang(int);
             void setNam(int);
18.
19.
20.};
```

 Định nghĩa các phương thức cập nhật thông tin. 11.CNgay& CNgay::operator=(const CNgay& x) 12.{ 13. ng = x.ng;th = x.th;14. 15. nm = x.nm;**16.** return *this; **17.**}

 Định nghĩa các phương thức cập nhật thông tin. 11.CNgay& CNgay::operator=(const CNgay& x) 12.{ 13. ng = x.ng;th = x.th;14. 15. nm = x.nm;**16.** return *this; **17.**}

Định nghĩa các phương thức cập nhật thông tin.

```
19.void CNgay::SetNam(int nmnm)
20.{
21.  | nm = nmnm;
22.}
```



```
    Thiết kế các phương thức kiểm tra.

11.class CNgay
12.{
        public:
13.
             // Nhóm phương thức kiểm tra
14.
15.
             int IsHopLe();
16.
             int IsNhuan();
18.};
```

 Định nghĩa các phương thức kiểm tra. 11.int CNgay::IsHopLe() 12.{ 13. if (ng < 1 | ng > SoNgayToiDaTrongThang()) 14. return 0; if (th < 1 | th > 12) **15.** 16. return 0; 17. if (nm < 1)18. return 0; 19. return 1;

 Định nghĩa các phương thức kiểm tra. 11.int CNgay::IsNhuan() 12.{ 13. if (nm % 4 == 0 && nm % 100 != 0) 14. return true; 15. if (nm % 400 == 0)16. return true; 17. return false; 18.}

Thiết kế các phương thức xử lý.

```
11.class CNgay
12.{
        public:
13.
             // Nhóm phương thức xử lý
14.
15.
             int operator == (const CNgay&);
             int operator != (const CNgay&);
16.
17.
             int operator > (const CNgay&);
             int operator >= (const CNgay&);
18.
             int operator < (const CNgay&);</pre>
19.
             int operator <= (const CNgay&);</pre>
20.
21.
         •••
```



```
    Thiết kế các phương thức xử lý.
```

```
11.class CNgay
12.{
13.
             int SoNgayToiDaTrongThang();
14.
15.
             int SoNgayToiDaTrongNam();
16.
             int SoThuTuTrongNam();
17.
             int SoThuTu();
18.
             int SoSanh(CNgay);
19.
             int KhoangCach(CNgay);
20.
```



```
    Thiết kế các phương thức xử lý.

11.class CNgay
12.{
13.
14.
               CNgay& KeTiep();
15.
               CNgay& HomQua();
16.
               CNgay& TruocDo(int);
17.
               void XuatThu();
18.
              ~CNgay();
19.
20.};
```

```
    Định nghĩa các phương thức xử lý.

11.int CNgay::operator >(const CNgay& x)
12.{
       if (nm > x.nm)
13.
14.
            return 1;
       if (th > x.th)
15.
16.
            return 1;
17.
       if (ng > x.ng)
18.
            return 1;
19.
       return 0;
```

```
    Định nghĩa các phương thức xử lý.

11.int CNgay::operator <(const CNgay& x)</pre>
12.{
13.
        if (nm < x.nm)
14.
            return 1;
15.
        if (th < x.th)
16.
            return 1;
17.
        if (ng < x.ng)
18.
            return 1;
19.
        return 0;
```

```
    Định nghĩa các phương thức xử lý.

11.int CNgay::operator >=(const CNgay& x)
12.{
13.
       if (nm >= x.nm)
14.
            return 1;
       if (th >= x.th)
15.
16.
            return 1;
17.
       if (ng >= x.ng)
18.
            return 1;
19.
       return 0;
```

```
    Định nghĩa các phương thức xử lý.

11.int CNgay::operator <=(const CNgay& x)</pre>
12.{
13.
        if (nm <= x.nm)
14.
            return 1;
        if (th <= x.th)
15.
16.
            return 1;
17.
        if (ng <= x.ng)
18.
            return 1;
19.
        return 0;
```

```
    Định nghĩa các phương thức xử lý.

11.int CNgay::operator !=(const CNgay& x)
12.{
13.
       if (nm != x.nm)
14.
            return 1;
15.
       if (th != x.th)
            return 1;
16.
17.
       if (ng != x.ng)
18.
            return 1;
19.
       return 0;
```

```
    Định nghĩa các phương thức xử lý.

11.int CNgay::operator ==(const CNgay& x)
12.{
13.
       if (nm == x.nm)
14.
            return 1;
       if (th == x.th)
15.
16.
            return 1;
17.
       if (ng == x.ng)
18.
            return 1;
19.
        return 0;
```


Dinh nghĩa các phương thức xử lý.
11.int CNgay::SoNgayToiDaTrongThang()
12.{
13. int NgayThang[12]={31,28,31,30,31,30,31,30,31,30,31};
14. if (IsNhuan())
 NgayThang[1] = 29;
16. return NgayThang[th - 1];
17.}


```
Dinh nghĩa các phương thức xử lý.
11.int CNgay::SoNgayToiDaTrongNam()
12.{
13.     if (this->IsNhuan() == 1)
14.         return 366;
15.     return 365;
16.}
```



```
    Định nghĩa các phương thức xử lý.

11.int CNgay::SoThuTuTrongNam()
12.{
13.
       int stt = 0;
       for (int i = 1; i <= th - 1; i++)
14. I
15.
16.
            CNgay temp = { 1,i,nm };
17.
            stt = stt + temp.SoNgayToiDaTrongThang();
18.
       return (stt + ng);
19.
20.
```


 Định nghĩa các phương thức xử lý. 11.int CNgay::SoThuTu() 12.{

```
13.
       int stt = 0;
       for (int i = 1; i <= nm - 1; i++)
14.
15.
16.
           CNgay temp = \{1,1,i\};
17.
           stt = stt + temp.SoNgayToiDaTrongNam();
18.
       return (stt + SoThuTuTrongNam());
19.
```

20.

Định nghĩa các phương thức xử lý.

```
11.int CNgay::SoSanh(CNgay x)
12.{
13.
       if (nm > x.nm)
                                             if (ng > x.ng)
                                     21.
14.
            return 1;
                                     22.
                                                 return 1;
15.
       if (nm < x.nm)
                                             if (ng < x.ng)
                                     23.
16.
            return -1;
                                     24.
                                                 return -1;
17.
       if (th > x.th)
                                     25.
                                             return 0;
18.
            return 1;
                                     26.}
19.
       if (th < x.th)
           return -1;
20.
```



```
Dinh nghĩa các phương thức xử lý.
11.int CNgay::KhoangCach(CNgay x)
12.{
13.    int a = SoThuTu();
14.    int b = x.SoThuTu();
15.    return abs(a - b);
16.}
```



```
    Định nghĩa các phương thức xử lý.

                                                 case 2: cout<<"Thu ba";</pre>
                                         20.
11.void CNgay::XuatThu()
                                         21.
                                                      break;
                                         22.
                                                 case 3: cout<<"Thu tu";</pre>
12.{
13.
                                                      break;
        int stt = SoThuTu();
                                         23.
                                                 case 4: cout<<"Thu nam";</pre>
                                         24.
14.
        switch (stt % 7)
                                         25.
                                                      break;
15.
                                         26.
                                                 case 5: cout<<"Thu sau";</pre>
16.
        case 0:cout<<"Chu nhat";</pre>
                                                      break;
17.
             break;
                                         27.
                                                 case 6: cout<<"Thu bay";</pre>
18.
        case 1:cout<<"Thu hai";</pre>
                                         28.
                                         29.
                                                      break;
             break;
19.
```


Định nghĩa các phương thức xử lý.

```
11.CNgay& CNgay::KeTiep()
12.{
                                       20.
                                                    if (th > 12)
13.
       int NgayThang[12] =
                                       21.
       {31,28,31,30,31,30,31,
             31,30,31,30,31 };
                                       22.
                                                         nm++;
14.
       if (IsNhuan())
                                       23.
                                                         th = 1;
15.
           NgayThang[1] = 29;
                                       24.
16.
       ng++;
                                       25.
                                                    ng = 1;
17.
       if (ng > NgayThang[th-1])
                                       26.
18.
                                       27.
                                                return *this;
19.
           th++;
```


Định nghĩa các phương thức xử lý.

```
11. CNgay& CNgay::HomQua()
12.{
                                       20.
                                                    if (th == 0)
13.
       int NgayThang[12] =
                                       21.
       {31,28,31,30,31,30,31,
             31,30,31,30,31 };
                                       22.
                                                         nm--;
14.
       if (IsNhuan())
                                       23.
                                                         th = 12;
15.
           NgayThang[1] = 29;
                                       24.
16.
       ng--;
                                       25.
                                                    ng = NgayThang[th- 1];
17.
       if (ng == 0)
                                       26.
18.
                                               return *this;
                                       27.
19.
           th--;
```



```
- Dinh nghĩa các phương thức xử lý.
11.CNgay::~CNgay()
12.{
13. | return;
14.}
```



```
    Thiết kế các phương thức khởi tạo.

11.class CNgay
12.{
13.
             // Nhóm phương thức khởi tạo
14.
15.
             void KhoiTao();
16.
             void KhoiTao(int, int, int);
17.
             void KhoiTao(const CNgay&);
18.
19.};
```


 Thiết kế các phương thức khởi tạo. 11.class CNgay 12.{ 13. 14. void Nhap(); 15. CNgay(); 16. CNgay(int, int, int); 17. CNgay(const CNgay&); friend istream& operator >> (istream&, CNgay&); 18. 19.

20.};

Thiết kế các phương thức khởi tạo.

Định nghĩa các phương thức khởi tạo.

Định nghĩa các phương thức khởi tạo.

Định nghĩa các phương thức khởi tạo.

```
11.void CNgay::Nhap()
12.{
13.
        cout << "Nhap ngay: ";</pre>
14.
        cin >> ng;
        cout << "Nhap thang: ";</pre>
15.
16.
        cin >> th;
17.
        cout << "Nhap nam: ";</pre>
18.
        cin >> nm;
19.}
```

Định nghĩa các phương thức khởi tạo.

Phương thức thiết lập sao chép, không nhận một tham số đầu vào, các thông tin ban đầu của đối tượng được thiết lập như sau: ngày (ng) lấy giá trị 1, tháng (th) lấy giá trị 1, năm (nm) lấy giá trị 1.

Phương thức thiết lập sao chép, nhận ba tham số đầu vào là ngng, thth, nmnm, các thông tin ban đầu của đối tượng được thiết lập như sau: ngày (ng) lấy giá trị ngng, tháng (th) lấy giá trị thth, năm (nm) lấy giá trị nmnm.

Phương thức thiết lập sao chép, nhận một tham số đầu vào là x là đối tượng thuộc lớp CNgay, các thông tin ban đầu của đối tượng được thiết lập như sau: ngày (ng) lấy giá trị x.ng, tháng (th) lấy giá trị x.th, năm (nm) lấy giá trị x.nm.

 Định nghĩa các phương thức khởi tạo. 11.istream& operator >> (istream& is, CNgay& x) 12.{ 13. cout << "Nhap ngay: ";</pre> 14. is >> x.ng; 15. l cout << "Nhap thang: ";</pre> 16. is >> x.th; 17. cout << "Nhap nam: ";</pre> 18. is >> x.nm; 19. return is;

20.

4. REVIEW

```
12.{
13.
        private:
14.
             int ng;
             int th;
15.
16.
             int nm;
17.
        public:
             // Nhóm khởi tạo
18.
             void KhoiTao();
19.
20.
             void KhoiTao(int, int, int);
             void KhoiTao(const CNgay&);
21.
22.
23.};
```

11.class CNgay


```
12.{
13.
14.
             void Nhap();
15.
             CNgay();
             CNgay(int, int, int);
16.
             CNgay(const CNgay&);
17.
             friend istream& operator >> (istream&, CNgay&);
18.
19.
20.};
```

```
12.{
13.
14.
             // Nhóm cung cấp thông tin
             void Xuat();
15.
16.
             friend ostream& operator << (ostream&, CNgay&);</pre>
17.
             int getNgay();
18.
             int getThang();
             int getNam();
19.
20.
21.};
```

11.class CNgay


```
12.{
13.
14.
             // Nhóm cập nhật thông tin
             CNgay& operator =(const CNgay&);
15.
16.
             void setNgay(int);
17.
             void setThang(int);
18.
             void setNam(int);
19.
20.};
```

```
12.{
13.
14.
             // Nhóm xử lý
15.
             int operator == (const CNgay&);
16.
             int operator != (const CNgay&);
17.
             int operator > (const CNgay&);
18.
             int operator >= (const CNgay&);
19.
             int operator < (const CNgay&);</pre>
20.
             int operator <= (const CNgay&);</pre>
21.
22.};
```

```
12.{
13.
14.
            int SoNgayToiDaTrongThang();
            int SoNgayToiDaTrongNam();
15.
16.
            int SoThuTuTrongNam();
17.
            int SoThuTu();
18.
            int SoSanh(CNgay);
19.
            int KhoangCach(CNgay);
20.
            CNgay& KeTiep();
21.
            CNgay& HomQua();
22.
            CNgay& TruocDo(int);
23.
           void XuatThu();
24.
            ~CNgay();
```

- Thuộc tính
 - + Ngày.
 - + Tháng.
 - + Năm.
- —Phương thức
 - + Nhóm phương thức khởi tạo.
 - + Nhóm phương thức cung cấp thông tin.
 - + Nhóm phương thức cập nhật thông tin.
 - + Nhóm phương thức xử lý.
 - + Nhóm phương thức kiểm tra.

- Nhóm phương thức khởi tạo
 - + Phương thức Nhập.
 - + Toán tử vào.
 - + Phương thức thiết lập mặc định.
 - + Phương thức thiết lập sao chép.
 - + Phương thức thiết lập khi biết đầy đủ thông tin.

- Nhóm phương thức cung cấp thông tin
 - + Phương thức Xuất.
 - + Toán tử ra.
 - + Phương thức cung cấp ngày.
 - + Phương thức cung cấp tháng.
 - + Phương thức cung cấp năm.

- Nhóm phương thức cập nhật thông tin
 - + Toán tử gán.
 - + Phương thức cập nhật ngày.
 - + Phương thức cập nhật tháng.
 - + Phương thức cập nhật năm.

Lớp đối tượngCNgay

- Nhóm phương thức xử lý
 - + Toán tử so sánh bằng
 - + Toán tử so sánh khác
 - + Toán tử so sánh lớn hơn
 - + Toán tử so sánh nhỏ hơn
 - + Toán tử so sánh lớn hơn bằng
 - + Toán tử so sánh nhỏ hơn bằng

- + Tiêu chuẩn so sánh dựa vào lần lượt năm->tháng->ngày
 - Năm lớn hơn thì lớn hơn
 - Tháng lớn hơn thì lớn hơn
 - Ngày lớn hơn thì lớn hơn

Lớp đối tượng CNgay

- Nhóm phương thức xử lý
 - + Số ngày tối đa trong tháng.
 - + Số ngày tối đa trong năm.
 - + Số thứ tự trong năm.
 - + Số thứ tự tính từ ngày 01/01/01. +
 - + So sánh hai ngày trong năm.
 - + Khoảng cách giữa hai ngày.
 - + Tìm ngày kế tiếp.

- + Tìm ngày kế tiếp trong năm.
- + Tìm ngày hôm qua trong năm.
- + Tìm ngày trước đó k ngày.
- . + Xuất thứ.
- + Phương thức phá hủy

Lớp đối tượng CNgay

- Nhóm phương thức kiểm tra
 - + Kiểm tra ngày có hợp lệ hay không?
 - + Kiểm tra năm có phải là năm nhuận hay không?

Cảm ơn quí vị đã lắng nghe

Nhóm tác giả TS. Nguyễn Tấn Trần Minh Khang

